

Obvezni elementi predloga za razglasitev nepremičnega kulturnega spomenika

Obrazec mora biti izpolnjen posebej za vsako enoto dediščine, ki je predlagana za razglasitev za kulturni spomenik.
Če je za predlog razglasitve izdelan elaborat razglasitve, mora biti ta obrazec njegov sestavni del.

Datum: 30.05.2024

I. VRSTA SPOMENIKA

- ☒ spomenik lokalnega pomena
☐ spomenik državnega pomena

II. ENOTA DEDIŠČINE

EŠD: 13964

Ime enote: Ribnica – Park ob gradu

III. OBSEG RAZGLASITVE

- ☒ posamezni spomenik
☐ spomeniško območje
☐ razglasitev na podlagi sporazuma
☐ enotno zavarovanje spomenika in narave

IV. OPIS ENOTE

Kratek opis enote dediščine in predvsem njenih značilnosti.

Območje parka obsega parkovne površine znotraj grajskega obzidja, parkovne ureditve na obeh nabrežjih kanalizirane struge reke Bistrice, vključno z Gallusovim nabrežjem na strani mestnega jedra, ter obsega t. i. francoski in grajski most, vse do brvi na vzhodnem delu. Zunanje obrambno obzidje je bilo na jugovzhodni, jugozahodni in severozahodni strani obdano z urejenim pridelovalnim in okrasnim vrtom, katerega je omejeval visok kamnit vrtni zid, ki je še ohranjen. Na zahodni strani je ta predrt z novjšim širokim betonskim portonom. Na jugozahodni strani so na zunanjo stran vrtnega zidu prislonjene novejšje manjše stanovanjske hiše, ki so nadomestile objekte iz časa pred koncem prve četrtine 19. stoletja in danes niso del parka. Osrednji del parka je nastal znotraj obzidja, na lokaciji nekdanjega grajskega jedra, ki je bilo po drugi svetovni vojni v večini porušeno. Nekdanje grajsko dvorišče je peščeno. Na tem mestu ter okoli ohranjenega trakta je bila v šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja s tedaj sodobnimi arhitekturnimi prijemi izvedena celovita prenova in preureditev grajskega območja. Vključevala je prezentacijo talne zasnove grajskega jedra, prenovo še ohranjenega vzhodnega trakta protiturškega obrambnega obzidja in ureditev odprtega gledališča ter desnega nabrežja reke Bistrice. Načrte za prenovo gradu, gledališče in prezentacijo talne zasnove porušenega grajskega jedra je izdelal arhitekt Ciril Tavčar. Zasnovo parkovne površine in spominska

obeležja je med leti 1966 in 1969 zasnoval arhitekt in konservator Vlasto Kopač. Izvedba parka s spominskimi obeležji je bila postopna. Do leta 1970 so bile izvedene poti ter zasaditev drevnine, med leti 1980 in 1982 pa so bila v park postavljena spominska obeležja petinšestdesetim pomembnim ribniškim rojakom. S tem je nastal t. i. Park kulturnikov. Zasnova se v grobem deli na naslednje dele: na centralni del z dvoriščem in prezentiranimi temelji grajskega jedra, park z razmeščenimi obeležji pomembnim Ribničanom ter parkovni del, ki poteka ob visokem vrtnem zidu, od vzhodnega portona proti jugu, kjer obdaja zunanje gledališče. V tem delu se nahaja manjši preboj, zavarovan s kovinskimi vrati.

Gre za edino večjo parkovno vrtnoarhitekturno ureditev v Ribnici, veliko približno 2 hektara. Park s spomeniki je pietetno oblikovan kot intimen prostor z raznovrstnim parkovnim drevjem. Na vzhodni strani med prezentiranimi zidovi in vzhodnim stolpom raste platana izjemnih dimenzij, ki je bila v park posajena sočasno z izvedbo drugih parkovnih površin. Ob platani je postavljen še kamnit obod vodnjaka, ki je bil leta 1968 prestavljen iz bližnje domačije. Drugi del parka predstavlja izčiščena tratna površina na mestu nekdanjega vodnega jarka, z obodnim platojem ob vrtnem obzidju, ki je zasajen z raznovrstnim višjim drevjem (platane, jelše, bukev, lipa, močvirska cipresa). V tem delu parka so razmeščena tudi dela Forma vive, ki so bila v park postavljena med leti 1979 in 1987. V parku je do določene mere še ohranjen tip urbane opreme iz časa poveljne prenove – gre za klopi ter zlasti masivna kovinska vrata na severovzhodnem vhodu ob Francoskem mostu ter na vhodu ob t. i. grajskem mostu.

Zunaj obzidja enota obsega predvsem nabrežje reke Bistrice, ki je v tem delu speljana v kamnit kanal ter zajame parkovno ureditev na severnem delu grajskega obzidja med Cesto na Ugar in Urbanovo ulico. Na tej strani je dostop do reke omogočen preko kamnite betonske ploščadi, urejene med leti 1965 in 1970. V enaki maniri je urejeno nabrežje ob severovzhodnem delu grajskega obzidja med t.i. francoskim in grajskim mostom. Ob jugovzhodnem delu je brežina zatravljena. Na levem in desnem bregu so bile vzdolž struge posajena visoka drevesa, prvenstveno pobešave vrbe, ki so bile v teku let zaradi poškodb odstranjene. V območje sta zajeta tudi dva mostova, zgrajena v 19. stoletju, in sicer že omenjeni francoski most, prvotno s petimi loki, ki ga je dal leta 1830, tudi s sredstvi meščanov, zgraditi Anton Rudež, tedanji lastnik gradu; nekoliko kasneje pa je nastal dvoločni most, ki vodi v park skozi pritličje še ohranjenega severnega protiturskega obrambnega stolpa.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja ter v obdobju med letoma 2015 in 2022 so bile na območju enote izvedene določene spremembe, predvsem v smislu umeščanja začasnih objektov (gostinski paviljon z vrtno opremo), dopolnitve urbane opreme (menjava prvotnih luči ter umestitev novih klopi) ter tlakovanja površin (oder ter parter v gledališču vključno z izvedbo tlakovanja obodne poti ter izvedbo klančine za invalide), na severnem delu izven grajskega obzidja pa je bila umeščena transformatorska postaja. Zasnova parka ostaja nespremenjena. Predvsem zaradi neurij se je v parku v zadnjih letih podrlo več dreves, ki so do določene mere že bila nadomeščena.

V. VREDNOTE, KI UTEMELJUJEJO RAZGLASITEV ZA KULTURNI SPOMENIK

Na kratko (v obliki alinej) opišite vrednote in vrednosti, ki utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik. Vrednote in vrednosti opišite v povezavi z varovanimi sestavinami spomenika (glej poglavje VI.). Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev, bodo sestavni del odloka in bodo objavljene v aktu o razglasitvi.

Pri opredelitvi vrednot upoštevajte:

- lokacijo,
- starost,
- obliko, oblikovanje, strukturo, vzorec,
- gradiva, avtentičnost materialov,
- način izdelave, gradnje ipd.
- namembnost (primarna, sedanja), uporabo,
- kontekst (časovni, prostorski),
- dele, detajle,
- simbole, pomene, asociacije,
- vire, informacije,
- znanstveni potencial,
- drugo.

Morebitna daljša utemeljitev vrednotenja sodi v elaborat razglasitve.

- S povojno prenovo in ureditvijo parka s spomeniki posameznih zaslužnih meščanov in krajanov, ki so se na Ribniškem rodili in ustvarjali, je območje gradu pridobilo velik identitetni, kulturni in družbeni pomen za Ribnico in širše območje;
- povojna prenova parkovnih površin, izvedena po načrtih Cirila Tavčarja in Vlasta Kopača, formalno v duhu šole arhitekta Jožeta Plečnika, predstavlja likovno-arhitekturno kvalitetno zgodovinsko plast in priča o pomenu arhitekta Plečnika kot pedagoga ter o vplivnosti njegovega oblikovnega izraza;
- park predstavlja edino večjo parkovno oziroma vrtnoarhitekturno ureditev v Ribnici, veliko približno 2 hektara;
- prezentacija temeljev jedra gradu, požganega v drugi svetovni vojni, priča o gabaritih neohranjenih grajskih stavb, hkrati pa opominja na tragično obdobje v zgodovini gradu, Ribnice in širšega območja;
- povojna prenova tako površin znotraj grajskega obzidja kot tudi nabrežij reke Bistrice z vključitvijo obstoječih zgodovinskih prvin, kot sta francoski in grajski most ter z zelenimi potezami visoke drevnine vzdolž reke, predstavlja celostno in kvalitetno rešitev urejanja odprtega javnega prostora, iz katerega se odpirajo prepoznavni pogledi na mestno jedro, cerkvena zvonika ter kompleks gradu;
- kombinacija ohranjenih elementov v osnovi srednjeveškega gradu, reinterpretacije obodnih potez z arkadirano galerijo, prezentacije temeljev in novih ureditev odprtega prostora priča o konservatorskem pristopu k obravnavi spomenikov v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni, ki je z vidika odklona od potvarjanja historičnih sestavov in likovno kreativnega toda skladnega dodajanja sekundarnih prvin izredno aktualna še danes;
- visok pomen imajo tudi spominska obeležja v Parku kulturnikov in skulpture Forma vive, ki so dela uveljavljenih slovenskih likovnih umetnikov.

VI. VAROVANE SESTAVINE SPOMENIKA

Naštejte varovane sestavine spomenika (objekti, deli objektov, zunanje površine, namembnost ipd.). Varovane sestavine spomenika morajo biti opisane na način, ki jasno opredeljuje, kaj je ožji predmet varstva. Varovane sestavine so sestavni del odloka in bodo objavljene v aktu o razglasitvi. Za varovane sestavine spomenika mora biti v poglavju IX. natančno določen varstveni režim.

- Tlorisna in prostorska zasnova parka z vsemi naravnimi in grajenimi oz. oblikovanimi sestavinami iz časa prenove v šestdesetih in sedemdesetih letih ter s Parkom kulturnikov, ki je nastal v začetku osemdesetih let preteklega stoletja;
- rastlinsko gradivo, zlasti drevnina v Parku kulturnikov, parterna zasaditev ob prezentiranih temeljih grajskega jedra ter drevnina na platoju na jugozahodnem delu parka ter posamezna drevesa kot je močvirska cipresa, visokodebelna hruska ob gledališču, platana ob vzhodnem grajskem traktu ter lipa na zunanji strani ob grajskem mostu; ohranja se rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin;
- obodno obzidje s strešinami in dostopi ter na zid prislonjenimi objekti na Grajski poti;
- zasnova in material grajenih prvin ter urbane opreme (gledališče, zidovi, stopnišča, kovinska masivna vrata);
- zasnova, naravna, grajene oziroma oblikovane prvine Parka kulturnikov s spominskimi obeležji, drugih parkovnih površin z elementi Forma vive ter urbana oprema iz prve povojne obnove,
- zasnova odprtega prostora ter parkovnih površin nabrežja reke Bistrice z dostopi, ohranjeno drevnino in potezami zasaditve ob reki iz časa povojne prenove v šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja;
- kamnita mostova in njuni sestavni deli;

- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- prepoznavni pogledi in vedute, ki se odpirajo na varovano območje in iz njega;
- zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami.

VII. OBSEG IN PODATKI O LASTNIKIH

VII.1. Spomenik

Spomenik mora biti zarisan na kartah in določen s seznamom vseh parcel in stavb, ki jih obsega.

Za vsako parcelo, ki v celoti ali delno leži v območju spomenika, navedite parcelno številko, katastrsko občino in obseg parcele (cela ali del). V primeru, da gre za del parcele, je treba položaj oziroma prostorske meje spomenika ali zavarovanega območja natančno opisati, glej 111. člen Zakona o zemljiški knjigi (ZZK-1; Ur. l. RS, št. 58/03, 37/08-ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11).

Kadar razgllašamo stavbe, navedite tudi številka stavbe iz registra nepremičnin, ki ga vodi GURS.

Za vsako parcelo vpišite tudi podatke o lastniku. Če je za seznanitev lastnikov predvidena javna obravnava ali če bo lastnike z razglasitvijo seznanjala občina, podatki o lastnikih niso potrebni (stolpec "lastnik" lahko odstranite).

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	številka stavbe	lastnik
Ribnica (1625)	918/1	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/6	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/7	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/8	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/9	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/10	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/11	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/12	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/13	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/14	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/15	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/16	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/17	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/18	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/19	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/20	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/21	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/22	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/23	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/24	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	918/24	cela		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	1435/4	del		Javno dobro , služnostna pravica Elektro Ljubljana
Ribnica (1625)	1435/8	del		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	1435/9	del		Občina Ribnica
Ribnica (1625)	1435/13	cela		Javno dobro, služnostna pravica Elektro Ljubljana
Ribnica (1625)	1441/13	cela		Republika Slovenija
Ribnica (1625)	1441/14	cela		Republika Slovenija
Ribnica (1625)	1441/15	cela		Republika Slovenija
Ribnica (1625)	1441/18	cela		Republika Slovenija
Ribnica (1625)	1441/19	cela		Republika Slovenija
Ribnica (1625)	1973	del		Občina Ribnica

Ribnica (1625)	1992	cela		Dejan in Anton Šenk
Ribnica (1625)	1993	cela		Dejan in Anton Šenk
Ribnica (1625)	1994	cela		Javno dobro

VII.2. Vplivno območje

Vplivno območje, kadar je to določeno zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika, mora biti zarisano na kartah in določeno s seznamom parcel. Vplivno območje ne more biti določeno samo opisno niti se ne more sklicevati na drugo enoto dediščine.

Za vsako parcelo, ki v celoti ali delno leži v vplivnem območju spomenika, navedite parcelno številko, katastrsko občino in obseg parcele (cela ali del). V primeru, da gre za del parcele, je treba položaj oziroma prostorske meje spomenika ali zavarovanega območja natančno opisati (glej 111. člen ZZK-1). Dele parcele opišite samo, če bo na tej parceli predvideno uveljavljanje predkupne pravice. Podatke o lastniku izpolnite le za parcele, za katere je predvideno uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju. Če je predvidena javna obravnava ali če bo lastnike z razglasitvijo seznanjala občina, podatki o lastnikih niso potrebni. Lastnike parcel, na katerih bo država ali lokalna skupnost uveljavljala predkupno pravico, je treba seznaniti s predlogom razglasitve. V stolpec predkupna vpišite "da" pri parcelah, kjer predlagate uveljavljanje predkupne pravice države ali lokalne skupnosti. Če uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju ni predvideno, lahko stolpca "lastnik" in "predkupna" odstranite.

Posameznih stavb v vplivnem območju ni treba opisovati in navajati njihovih števil iz registra nepremičnin, ki ga vodi GURS.

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	lastnik	predkupna

VII.3. Utemeljitev določitve in obsega vplivnega območja

Utemeljitev mora jasno opredeliti, zakaj je določitev vplivnega območja potrebna in kako bo vplivno območje zagotovilo prostorsko celovitost spomenika.

Vplivno območje parka ob gradu ni predvideno, saj park stoji znotraj mestnega jedra, razglašenega za kulturni spomenik.

VIII. PREMIČNINE, KI SO SESTAVNI DEL SPOMENIKA

Zakon določa, da mora akt o razglasitvi obsegati tudi podatke o inventarni knjigi premičnin, ki so sestavni del spomenika, in pristojni organizaciji, če se skupaj z nepremičnim spomenikom razglašajo tudi premičnine, ki so njegov sestavni del. Inventarno knjigo premičnin praviloma izdela pristojna organizacija za varstvo premične dediščine. Za premičnine, trajno pritrjene v spomenik (npr. oltarji, lestenci, klopi, ...), inventarna knjiga premičnin ni potrebna. Pritrjene premičnine morajo biti opredeljene med varovanimi sestavinami spomenika.

- ☒ Spomenik nima premičnin, ki so njegov sestavni del.
- ☐ Premičnine, ki se razglašajo skupaj s spomenikom, so vpisane v inventarno knjigo.
  - ☐ Inventarna knjiga je priloga predloga za razglasitev.
  - ☐ Inventarno knjigo hrani:
- ☐ Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost izdelave inventarne knjige premičnin, ki so sestavni del spomenika, in sicer najkasneje v roku   od sprejetja akta o razglasitvi.

Opis premičnin oziroma morebitna pojasnila glede premičnin:

Pristojna organizacija:

Navedite pristojno organizacijo za varstvo premične dediščine (pristojni državni oziroma pooblaščen muzej ali Narodna in univerzitetna knjižnica).

Dogovor o izdelavi inventarne knjige:

Če inventarna knjiga premičnin, ki so sestavni del spomenika, še ni izdelana, se mora Zavod dogovoriti s pristojno organizacijo, da bo v zgoraj navedenem roku izdelala inventarno knjigo.
Povzemite dogovore s pristojno organizacijo (datumi, dokumenti, osebe).

IX. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA SPOMENIKA

Opis varstvenega režima spomenika. Varstveni režim mora biti naveden za celoto in za vsako njegovo varovano sestavino. Če gre za sestavljen spomenik ali spomeniško območje, mora biti nedvoumno opredeljeno, na kateri del celote se posamezen, konkretiziran varstveni režim nanaša.

Varstveni režim določa ohranjanje parkovnih ureditev iz povojnega obdobja z vsemi sestavnimi deli, ki so bili del prenove gradu in odprtih površin, vključno s parkovnimi površinami znotraj grajskega obzidja ter parkovno urejenimi nabrežji reke Bistrice. Dovoljeni so posegi za izboljšanje dosedanje namembnosti ali druge kulturne funkcije ter posegi za redno vzdrževanje. Elemente, ki so rezultat poseganj v zadnjih desetletjih, je dopustno odstraniti ali preoblikovati. Kakršnikoli posegi v območju spomenika so mogoči le z upoštevanjem pogojev in smernic, ki jih predpiše pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Za spomenik velja naslednji varstveni režim:

- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati teren;
- prepovedano je spreminjati zasnovo parka z vsemi naravnimi in grajenimi oz. oblikovanimi sestavinami iz časa povojne prenove,
- ohranjati je treba morfologijo terena s travno ploskvijo na mestu nekdanjega vodnega jarka ter z drevjem poraslo brežino in višje ležeči plato ob grajskem obzidju;
- ohranjati je treba rastlinsko gradivo ter poteze, ki jih tvorijo zlasti drevnina v Parku kulturnikov, parterna zasaditev ob prezentiranih temeljih grajskega jedra ter drevnina na platu na jugozahodnem delu parka ter posamezna izstopajoča drevesa;
- prepovedano je spreminjati rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin;
- v Parku kulturnikov je prepovedano spreminjanje zasnove celotnega območja ter mikrolokacij posameznih spominskih obeležij;
- spominska obeležja v Parku kulturnikov se ohranja v prvotni podobi in materialu; dopustni so konservatorsko-restavratorski posegi po predhodno pridobljenih kulturnovarstvenih pogojih in soglasju pristojnega zavoda;
- prepovedano je spreminjati obodno obzidje s strešinami in lokacijami dostopov;
- ohranja se motiv naslona obstoječih objektov ob Grajski poti na zunanjo stran vrtnega zidu, pri čemer je prepovedano spreminjanje zasnove, gabaritov, gradiva vrtnega zidu in kakorkoli drugače posegati v pojavnost zidu;
- prepovedano je spreminjati zasnovo odprtega prostora ter parkovnih površin nabrežja reke Bistrice z dostopi, ohranjeno drevnino in potezami zasaditve ob reki iz časa povojne prenove;
- ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine je možno na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob zadostnih podatkih povrniti posamezne dele spomenika, ki so rezultat poseganj v zadnjih desetletjih, v prvotno stanje;
- na levem bregu so dopustne sodobnejše ureditve odprtega prostora na način, da so te prilagojene spomeniku v umestitvi, dimenzijah, zasnovi, materialu in pojavnosti in hkrati predstavljajo celovito, likovno-arhitekturno kvalitetno sodobno intervencijo, in ki bodo ponovno vzpostavile nekdanje poteze drevnine ob reki Bistrici;
- znotraj grajskega obzidja je dopustna izvedba objekta, ki omogoča ohranitev kulturnega, znanstvenega, izobraževalnega in drugih pomenov spomenika in je odstranljiv, prilagojen

- spomeniku v umestitvi, temeljenju, dimenzijah, materialu in pojavnosti ter hkrati predstavljajo celovito, likovno-arhitekturno kvalitetno sodobno intervencijo;
- dopustna je izvedba nadkritja gledališča, ki omogoča ohranitev kulturnega, znanstvenega, izobraževalnega in drugih pomenov spomenika in je odstranljiv, prilagojen spomeniku v umestitvi, temeljenju, dimenzijah, materialu in pojavnosti in hkrati predstavljajo celovito, likovno-arhitekturno kvalitetno sodobno intervencijo, ter predhodno usklajen z ZVKDS;
  - območje Parka kulturnikov je dopustno dopolniti z novimi spominskimi obeležji posvečenimi zaslužnim meščanom in krajanom Ribnice in sicer skladno s prvotno zasnovo in predhodno pridobljenimi kulturnovarstvenimi pogoji ter soglasjem pristojnega zavoda;
  - možne so tehnične izboljšave konstrukcij mostov, ob upoštevanju, da je treba ohranjati izvorno pojavnost in gradivo;
  - prepovedano je postavljanje nadzemne infrastrukture, elementov oglaševanja za lastne potrebe in drugih elementov na območju obstoječih odprtih prostorov, razen kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika; v tem primeru je dopustna postavitve na način, da so elementi odstranljivi, ne posegajo v materialno substanco in arheološke ostaline in so prilagojeni spomeniku v umestitvi, temeljenju, dimenzijah, materialu in pojavnosti;
  - dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote;
  - ohranjati je treba varovane sestavine in družbeni pomen spomenika;
  - dopustna je trajnostna uporaba spomenika, in sicer na način in v obsegu, ki ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti; spodbuja naj se dejavnosti in ravnanja, ki ohranjajo kulturne, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika;
  - dovoljeno je izvajati znanstvenoraziskovalna dela;
  - za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovih delov in za vsak poseg v spomenik in njegove dele je v skladu z določili ZVKD-1 potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

X. PREDKUPNA PRAVICA NA NEPREMIČNINI V VPLIVNEM OBMOČJU

X.1. Uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju

V primeru predvidenega uveljavljanja predkupne pravice v vplivnem območju je treba lastnike parcel, za katere je predvideno uveljavljanje, s tem seznanimi. V takšnem primeru v tabelo v točki VII.2 označite parcele, na katerih predlagate uveljavljanje predkupne pravice.

- ☒ Ne predlagamo uveljavljanja predkupne pravice.
- ☐ Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice posameznih parcel v vplivnem območju (parcele so označene v tabeli v točki VII.2.).
- ☐ Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice za vse parcele v vplivnem območju.

XI. OBVEZNOST JAVNE DOSTOPNOSTI SPOMENIKA

XI.1. Obveznost javne dostopnosti spomenika

Z aktom o razglasitvi je treba zagotoviti obveznost javne dostopnosti spomenika

☒ da ☐ ne

XI.2. Zahteve glede javne dostopnosti spomenika

Navedite zahteve glede javne dostopnosti spomenika oziroma razloge, zakaj spomenik ne more biti dostopen javnosti. Obveznost javne dostopnosti spomenika mora biti v sorazmerju z zmožnostmi lastnika oziroma posestnika.

Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogroziti spomenika in posameznih spomeniških vrednot ter njegove namembnosti.

XII. UPRAVLJANJE SPOMENIKA

Zakon predpisuje obveznost določitve upravljavca in sprejetje načrta upravljanja za spomenike, ki so varovani na podlagi mednarodnih pravnih aktov in za spomeniška območja (glej 59. in 60. člen ZVKD-1). Z aktom o razglasitvi se lahko opredeli obveznost sprejetja načrta upravljanja tudi za druge spomenike.

XII.1. Obveznost sprejetja načrta upravljanja

Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost sprejetja načrta upravljanja.

☐ da ☒ ne

XII.2. Utemeljitev sprejetja načrta upravljanja

Če predlagate obveznost sprejetja načrta upravljanja za spomenike, za katere načrt upravljanja ni predviden z zakonom, morate to posebej utemeljiti.

- ☐ Obveznost sprejetja načrta upravljanja je predvidena z zakonom.
☐ Obveznost sprejetja načrta upravljanja ni predvidena z zakonom.

Utemeljitev obveznosti sprejetja načrta upravljanja, če to ni predvideno z zakonom:

XII.3. Zahteve glede upravljanja spomenika

Navedite zahteve glede upravljanja spomenika (če je predvidena obveznost sprejetja načrta upravljanja, opredelitev zahtev, ki jih določa že 60. člen ZVKD-1, ni potrebna). Upravljanje obsega predvsem vodenje in organiziranje vzdrževanja, uporabe, dostopnosti, predstavitve javnosti in spremljanje stanja.

XII.4. Predlog upravljavca spomenika

Če je predvidena obveznost sprejetja načrta upravljanja, predlagajte upravljavca spomenika.

XIII. OZNAČITEV SPOMENIKA

Zakon določa, da morajo biti nepremični spomeniki označeni. Z aktom o razglasitvi se lahko konkretizirata način in mesto označitve v skladu Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11). Če bi bila označitev spomenika v nasprotju s koristmi varstva in drugimi javnimi koristmi, se označitev spomenika ne opravi (glej 58. člen ZVKD-1). Izjemoma se ne označujejo posamezni arheološki ali drugi spomeniki, kadar tako določa akt o razglasitvi in je to nujno zaradi načina varovanja spomenika ali njegovih delov.

- ☒ Z odlokom o razglasitvi je treba konkretizirati način označitve.
Opredelite pogoje označitve:

Spomenik se označi skladno s predpisi, ki urejajo to področje, oziroma se spomenik označi v varovanem območju po predhodnem dogovoru z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

- ☐ Spomenik se zaradi koristi varovanja ne označi s predpisano oznako.
Utemeljitev:

XIV. RAZGLASITEV SPOMENIKA, KI VPLIVA NA OHRANJANJE NARAVE

Razglasitev se nanaša na območje, varovano ali zavarovano po predpisih s področja ohranjanja narave ☐ da ☒ ne

XIV.1. Identifikacija območja ohranjanja narave

Navedite območja, varovana ali zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, na katere vpliva razglasitev. Navedite tudi akt njihovega varovanja ali zavarovanja.

XIV.2. Pridobitev naravovarstvenih smernic

Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 - UPB) v 97. členu določa, da je treba v postopku sprejemanja aktov razglasitve nepremičnega kulturnega spomenika, ki se nanašajo na območja, ki so na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave določena za zavarovana območja, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja ter naravne vrednote, pridobiti naravovarstvene smernice. Naravovarstvene smernice niso potrebne, kadar se razglša območje kulturne krajine ali spomenik oblikovane narave. Naravovarstvene smernice izdaja Zavod RS za varstvo narave. Kopijo naravovarstvenih smernic priložite predlogu za razglasitev.

V postopku priprave predloga za razglasitev so bile pridobljene naravovarstvene smernice. ☐ da ☒ ne

Številka in datum izdaje naravovarstvenih smernic:

XV. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Rubriko izpolnite, če to zahteva organ, ki bo sprejel akt o razglasitvi (obvezno za spomenike državnega pomena).

Ocenite morebitne finančne posledice sprejetja odloka z vidika 39. člena ZVKD-1. Zakon določa, da je lastnik upravičen do nadomestila, če se mu zaradi varstvenega režima poslabšajo pogoji za gospodarsko izkoriščanje spomenika in tega v okviru varstvenega režima ni mogoče nadomestiti z drugo dejavnostjo. Pogoji za pridobitev pravice do nadomestila je, da varstveni režim omejuje obseg in način gospodarskega izkoriščanja v okviru dejavnosti ali rabe, ki jo je lastnina zagotavljala oziroma imela pred razglasitvijo, ali da določa drugačno gospodarsko dejavnost ali rabo od tiste pred razglasitvijo.

Če varstveni režim v vplivnem območju omejuje gospodarsko izkoriščanje nepremičnin, ocenite posledice tudi za vplivno območje.

Za varovano območje spomenika odlok o razglasitvi za kulturni spomenik lokalnega pomena ne bo imel posebnih finančnih posledic.

XVI. USKLAJENOST Z REGISTROM NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

- ☒ Podatki v predlogu za razglasitev so v celoti usklajeni s podatki registra.
- ☐ Podatki v predlogu za razglasitev niso usklajeni z registrom, potrebna je sprememba vpisa.

Usklajenost preveril:

_____ime in podpis

XVII. GRAFIČNE PRILOGE

- ☒ Izris spomenika in vplivnega območja na DKN.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, katastrske občine, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena, parcele morajo biti označene s parcelnimi številkami.
Izris mora biti žigosan.
- ☒ Izris spomenika in vplivnega območja na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena.
Izris mora biti žigosan.

XVIII. DRUGE PRILOGE

- ☐ elaborat predloga za razglasitev
- ☐ inventarna knjiga premočnin
- ☐ kopija naravovarstvenih smernic
- ☐
- ☐
- ☐

XIX. SEZNANITEV LASTNIKA Z RAZGLASITVIJO

12. člen ZVKD-1 določa, da seznaniitev lastnikov s predlogom za razglasitev opravi zavod za spomenike državnega pomena in občina za spomenike lokalnega pomena. Javno obravnavo je treba izvesti, če gre za razglasitev spomeniškega območja. S seznaniitvijo je lastnikom dana možnost, da podajo svoje mnenje v zvezi z razglasitvijo. Zavod se mora do mnenj lastnikov opredeliti. S predlogom za razglasitev je treba seznaniiti tudi upravljavca.

Predviden način obveščanja lastnikov/upravljalcev:

- ☒ po pošti (priporočeno s povratnico)
- ☐ z javnim naznanilom
- ☐ javna obravnava
- ☐ drugo:

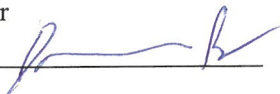
Dodatna pojasnila za kulturne spomenike državnega pomena:

- Zavod lahko začne seznaniť lastnikov z razglasitvijo šele, ko je osnutek odloka usklajen z Ministrstvom za kulturo.
- Za seznaniitev lastnika z razglasitvijo je pripravljen poseben obrazec, ki ga Zavod izpolni in skupaj z dokazili pošlje Ministrstvu za kulturo po izvedeni seznaniitvi.

XX. DOSTAVA

Predlog se organu, ki bo sprejel akt o razglasitvi, dostavi v pisni in elektronski obliki (PDF datoteka). Za spomenike državnega pomena je elektronski naslov: gp.mk@gov.si.

Odgovorni konservatorji:
Domen Rus, konservator

---

ime in podpis

---

ime in podpis

Vodja območne enote:

Boris Vičič, univ. dipl. arheolog

---

ime in podpis

Podatki o seznanitvi lastnika z razglasitvijo za kulturni spomenik državnega pomena

Zakon določa, da mora Zavod o pripravi predloga za razglasitev seznaniti lastnike dediščine, ki naj bi se razglasila za spomenik, ter jim dati možnost, da podajo svoje mnenje v zvezi z razglasitvijo. Zavod mora izvesti javno obravnavo, če gre za razglasitev spomeniškega območja. Zavod se mora do mnenj lastnikov pisno opredeliti. S predlogom za razglasitev je treba seznaniti tudi upravljavca.

Način obveščanja lastnikov / upravljavcev:

- ☒ po pošti (priporočeno s povratnico)
- ☐ z javnim naznanilom
- ☐ javna obravnava
- ☐ drugo:

Priloge - dokazila:

☐ kopije obvestil o seznanitvi lastnika skupaj s kopijami povratnic	X
☐ kopije podanih mnenj lastnikov	X
☐ zapisnik javne obravnave	X
☐ opredelitev Zavoda do mnenj lastnikov	X
☐	X
☐	X

Podpis s strani odgovornih oseb za seznanitev:

Obrazec morajo podpisati osebe, ki so izvajale oziroma usklajevale seznanitev.

Odgovorna oseba za seznanitev:

Aleksandra Renčelj Škedelj, konservatorska
svetovalka
ime in podpis

Vodja območne enote:

Boris Vičič, univ. dipl. arheolog
ime in podpis

ime in podpis

ime in podpis